

Пам'яті В. М. Щеглова

9 червня 2020 р. пішов з життя відомий вчений-металург, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник ФТІМС НАН України ЩЕГЛОВ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ.

Свій трудовий шлях В. М. Щеглов почав слюсарем на Донецькому заводі «Енергомаш». У 1958 р. вступив до металургійного факультету Донецького політехнічного інституту, де одержав у 1963 р. спеціальність інженера сталеплавильного виробництва і був направлений на роботу до Харкова в Український інститут металів. У період 1963 – 1966 рр. навчається в аспірантурі під науковим керівництвом академіка НАН України В. О. Єфімова. З цього часу

вся наукова діяльність Володимира Михайловича пов'язана з Фізико-технологічним інститутом металів і сплавів НАН України.

Серед основних напрямів його досліджень процеси плавки, розливання та кристалізації сталі в зливках та виливках; зовнішні впливи на рідкий метал під час кристалізації і структуроутворення великих ковальських зливків.

Наукова діяльність Володимира Михайловича як металурга прийшлась на період підйому популярності і авторитета Інституту, як лідера інтенсифікації процесів виробництва сталі, чавуну, прокату. Існуюче обладнання, зокрема, щодо процесів розливки сталі з великогрузних ковшів було найбільш «вузьким місцем» сталеплавильного виробництва. Співробітники Інституту, у тому числі і В. М. Щеглов, приймали безпосередню участь в розробленні і промислового впровадженні швидкісної розливки сталі у великі зливки на багатьох підприємствах СРСР – Маріупольському заводі ім. Ілліча, «Азовсталі», Череповецькому металургійному комбінаті, Західно-Сибірському та ін.

Слід відзначити його вагомий внесок у розробку і впровадження технології швидкісної розливки сталі під шлаком і шлакоутворюючими сумішами, що забезпечило практичну можливість розливки великих ковшів (350 – 480 т) у зливки 16 – 25 т з підвищеними в 2 – 3 рази масовими швидкостями (до 15 т/хв), що вирішувало поставлені перед металургами державні завдання.

До доробку В. М. Щеглова відноситься виконане під керівництвом академіка В. О. Єфімова розроблення і впровадження промислової технології і автоматизованого агрегату безнапірної розливки сталі з забезпеченням одержання якісних зливків і прокату.

В. М. Щегловим проведені роботи зі створення науково-технологічних засад, обладнання і промислових випробувань технології ендогенно-іннокуляційного впливу на кінетику кристалізації сталевих зливків шляхом вібраційної обробки розплаву занурюваними активаторами.

Результати досліджень В. М. Щеглова мають також важливе значення при виробництві великотонажних зливків і відповідальних поковок. Складність і актуальність проблем одержання великих якісних сталевих зливків і великий науково-практичний досвід В. М. Щеглова зумовили успішне проведення робіт з

науковцями Інституту Металів Академії Наук Китаю і металургійними компаніями КНР в останні роки. За цикл робіт з великими зливками колектив виконавців представлений до державних нагород КНР, а Володимира Михайловича нагороджено «Орденем Дружби».

В останнє десятиріччя Володимир Михайлович виконав ряд вагомих досліджень щодо закономірностей кристалізації сталевих зливок і виливків за умов диференційованого і інтенсивного тепловідбору, встановлення зв'язку параметрів конвективного руху у виливках з концентраційним переохолодженням і кінетичними параметрами кристалізації; на фізичну і хімічну неоднорідність виливків залежно від різних схем і умов тепловідбору. Володимир Михайлович є співавтором розроблення науково-технологічних засад спадкового модифікування сталей.

В. М. Щеглов є автором 185 наукових публікацій, монографії і 59 свідоцтв і патентів на винаходи. Світла пам'ять про відомого металурга, науковця, щирого і доброзичливого людину назавжди залишиться у пам'яті всіх тих, хто спілкувався і працював з Володимиром Михайловичем Щегловим.

Пам'яті Ю. В. Моїсєєва

Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України з глибоким сумом сповіщає про те, що 17 червня пішов з життя відомий вчений в галузі металургії і ливарного виробництва, доктор технічних наук, провідний науковий співробітник МОІСЄЄВ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ.

Ю. В. Моїсєєв народився у селі 1-е Парголово Ленінградської обл. Після закінчення в 1956 р. середньої школи м. Алма-Ати пропрацював рік бетонником будівельно-монтажного управління. З 1957 по 1962 рр. студент механіко-металургійного факультету Харківського політехнічного інституту, в якому здобув кваліфікацію інженера-механіка за спеціальністю «Машини і технології ливарного виробництва». По закінченні інституту Юрій Васильович був направлений на роботу в Інститут ливарного виробництва АН УРСР (нині Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України), в якому працював до останніх днів життя. Послідовно обіймав посади інженера, старшого інженера, провідного інженера, головного конструктора, молодшого і старшого наукового співробітника, завідувача відділом спеціальних способів лиття СКТБ ІПЛ АН УРСР. З 1984 року очолював відділ автоматизації ФТІМС НАН України. Ю. В. Моїсєєв захистив кандидатську, а в 1987 р. – докторську дисертації за спеціальністю «Ливарне виробництво».

Спектр наукових досліджень, Юрія Васильовича охоплює широке коло проблем ливарного виробництва. У їх числі – вивчення будови і механізму утворення кулястого графіту в чавунах, дослідження реологічних властивостей ливарних сплавів і фізичних впливів на ливарні процеси в інтервалі кристалізації сплавів. Особливе місце в його діяльності займають дослідження, спрямовані на створення